

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาคำว่าความเข้าใจของนักลงทุนสัมพันธ์ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศในประเทศไทย ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความเข้าใจต่อการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ของนักลงทุนสัมพันธ์ โดยนำความรู้ตามประกาศจากสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 17/2553 เรื่อง มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2552), จากวารสารวิชาชีพบัญชี สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของมาตรฐานการบัญชีไทย จำนวน 30 ฉบับ ที่มีการประกาศใช้กับงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2554 และ 2556 เป็นต้นไป ตามความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งได้ศึกษาทั้งภาพรวมทั่วไป การจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดและจำแนกตามประสบการณ์ รวมถึงจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่บริษัทได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 583 บริษัท แบ่งเป็น 10 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยศึกษาจากนักลงทุนสัมพันธ์ที่ส่งแบบสอบถามกลับมา จำนวน 307 คน จาก 307 บริษัท

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ปฏิบัติงานตำแหน่งบัญชีควบคู่ไปกับการเป็นเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ มีประสบการณ์ในการทำงานในบริษัทมากกว่า 5 ปี และปฏิบัติงานตำแหน่งนักลงทุนสัมพันธ์มากกว่า 5 ปี เช่นกัน นักลงทุนสัมพันธ์ของบริษัทในกลุ่มบริการ มีจำนวนการตอบแบบสอบถามกลับมามากที่สุด

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักลงทุนสัมพันธ์ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

ผลของการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักลงทุนสัมพันธ์ต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับให้สอดคล้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ จำนวน 24 ฉบับ และมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐาน

การรายงานทางการเงินที่มีการประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่ จำนวน 6 ฉบับ สามารถแสดงได้ ดังนี้

2.1 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่มีการปรับใช้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ จำนวน 24 ฉบับ

นักลงทุนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ 61.81 ฉบับที่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สัญญาก่อสร้าง และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

และนักลงทุนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุดในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง สินค้าคงเหลือ

นักลงทุนสัมพันธ์ผู้ที่ปฏิบัติงานตำแหน่งนักบัญชีและการเงินร่วมกับการเป็นเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ เป็นมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ด้วยค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 65.44 อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นผลเนื่องจากนักบัญชีและการเงินเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรงในการจัดทำงบการเงินให้ถูกต้องตามหลักการบัญชีและใช้ข้อมูลจากงบการเงินจัดทำรายงานทางการเงินเสนอต่อผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่แล้ว ซึ่งต้องสามารถให้ความรู้ด้านการบัญชีต่อบุคลากรในบริษัทฝ่ายอื่นๆ ได้ด้วย จึงมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ส่วนนักลงทุนสัมพันธ์ที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ นักการตลาด นักกฎหมาย และนักประชาสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องอยู่ในเกณฑ์ที่น้อยที่สุด อาจเป็นผลเนื่องมาจากลักษณะของตำแหน่งที่ไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการจัดทำรายละเอียดต่างๆ ในงบการเงิน เป็นเพียงแต่ผู้นำข้อมูลในงบการเงินที่มีการจัดทำและวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเสร็จแล้วมาเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอกเท่านั้น

นักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานมากกว่า 5 ปี เป็นมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ด้วยค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 63.72 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง และนักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 59.51 อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย แสดงว่าประสบการณ์การทำงานมีผลต่อความรู้ความเข้าใจต่อการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศด้วย

นักลงทุนสัมพันธ์ในอุตสาหกรรมกลุ่มธุรกิจการเงิน เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ถูกต้องมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 64.17 อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง และนักลงทุนสัมพันธ์ในอุตสาหกรรมกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย ที่ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 57.64

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ประกาศใช้ เป็นมาตรฐานใหม่ ที่มีผลบังคับใช้ครั้งแรกในประเทศไทย จำนวน 6 ฉบับ

นักลงทุนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องอยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 40.34 ฉบับที่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

และมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 เรื่อง การรายงานทางการเงินสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 6 เรื่อง การสำรวจและประเมินแหล่งทรัพยากรแร่

นักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด ด้วยค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 50.94 อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย และนักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานมากกว่า 5 ปี เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 25.14 ซึ่ง อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด ซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างประสบการณ์ทำงานที่มาก กับ ประสบการณ์ทำงานที่น้อย จะมีความเข้าใจถูกต้องต่างกันแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ที่ น้อยกว่า มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากกว่า เนื่องจากได้รับอบรมหรือฟังจบการเรียนการสอน ตามหลักสูตรของการบัญชีที่ได้เพิ่มมาตรฐานใหม่เข้าไปในบทเรียนแล้ว

นักลงทุนสัมพันธ์ในอุตสาหกรรมกลุ่มทรัพยากร เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 56.99 อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย และนักลงทุนสัมพันธ์ใน อุตสาหกรรมกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ย รวมอยู่ที่ร้อยละ 20.83 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด

นักลงทุนสัมพันธ์ในทุกตำแหน่ง ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องต่อมาตรฐานการ รายงานระหว่างประเทศที่ปรับใช้ในงบการเงินของบริษัท ตำแหน่งงานอื่นๆ เช่น นักการตลาด นักกฎหมาย และนักประชาสัมพันธ์ มีลักษณะของหน้าที่ปกติที่ปฏิบัติอยู่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ งานที่ใช้ความรู้ด้านหลักการบัญชีเลย จึงมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด จึงพบว่า ตำแหน่ง

งานที่ปฏิบัติร่วมกับการเป็นเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ มีผลทำให้มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องระดับมากที่สุดหรือน้อยที่สุดด้วย

โดยสรุปตามความหมายของทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ นักลงทุนสัมพันธ์ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่ปรับใช้กับงบการเงินของบริษัทตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นไป ที่หมายถึงความสามารถในการจำและเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ที่บุคคลได้สะสมไว้และถ่ายทอดต่อกันมาตลอด จนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความ ขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆหลังจากที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆแล้ว

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาผลของความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักลงทุนสัมพันธ์โดยศึกษาจากมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้กับงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2554 และ 2556 เป็นต้นไป จำนวน 30 ฉบับ ในประเด็นที่เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของแต่ละมาตรฐาน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมนักลงทุนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจถูกต้องต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ยังไม่มีเตรียมความพร้อมที่จะนำมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาใช้ในการจัดงบการเงิน ผลการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Lorie Murdoch (2006) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมในการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แคนาดา ที่พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ยังไม่มีเตรียมความพร้อมที่จะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปรับใช้

นอกจากนี้ยังพบว่านักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานตำแหน่งอื่นๆ ที่นอกเหนือจากตำแหน่งนักบัญชีและการเงิน เช่น นักกฎหมาย นักการตลาด และนักประชาสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศทั้ง 30 ฉบับอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนนักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานตำแหน่งนักบัญชีและการเงินถึงแม้ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากกว่านักลงทุนสัมพันธ์ตำแหน่งอื่นๆก็ตาม แต่ก็ยังมีความรู้ความเข้าใจ

ถูกต้องตรงตามมาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ยังขาดแคลนบุคลากรภายในที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานทางการเงินภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ผลการศึกษานี้จึงสอดคล้องกับ Silom Journal (2008) ที่ได้สำรวจอุปสรรคของการนำเอามาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปรับใช้ในประเทศที่เป็นสมาชิกสหภาพยุโรป พบว่าปัญหาที่สำคัญในการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปรับใช้ คือ การพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงตามมาตรฐานให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องภายในบริษัท

ข้อค้นพบ

1. พบว่านักลงทุนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับใช้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ มากกว่ามาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่
2. พบว่านักลงทุนสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับใช้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง แต่กลับมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุดต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด
3. พบว่านักลงทุนสัมพันธ์ที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ นักการตลาด นักกฎหมาย และนักประชาสัมพันธ์ ที่นอกเหนือจากตำแหน่งนักบัญชีและการเงิน มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยที่สุด ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์นั้นควรมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่อาจกระทบต่อการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่านักลงทุนสัมพันธ์โดยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ มากกว่ามาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่ ดังนั้น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ควรมีการจัดอบรมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดย

เริ่มจากมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่ก่อน

นักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานในบริษัทมากกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุดต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่ อาจเป็นเพราะไม่ได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานใหม่อย่างเพียงพอและไม่ได้รับการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นกลุ่มนักลงทุนสัมพันธ์ที่ควรได้รับการอบรมให้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศใหม่เป็นกลุ่มแรก

มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่ไม่ได้ใช้กับธุรกิจทั่วไป และเป็นมาตรฐานที่ไม่ได้ใช้กับทุกบริษัทและทุกกลุ่มอุตสาหกรรม เช่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 6 เรื่อง การสำรวจและประเมินแหล่งทรัพยากรแร่ และมาตรฐานฉบับที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยังไม่เคยใช้ในการจัดทำงบการเงิน เช่น มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจเงินเฟ้อรุนแรง เป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศลงทุนสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องน้อยที่สุด ดังนั้น เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงตามมาตรฐาน บริษัทอาจจัดมุมมองความรู้หรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับดังกล่าว เมื่อมีโอกาสได้ใช้หรือใช้เพื่อเพิ่มพูนพัฒนาความรู้ของตนเองก็ได้